

Visitatie

vanuit de Nederlandse Dalton Vereniging

Zelfevaluatie & visitatieverslag

Naam school/kindcentrum	IKC Het Klokhuis
Adres	Walcherenstraat 7
Postcode en plaats	6922 DB Duiven
E-mailadres school/kindcentrum	directie.klokhuis@liemersnovum.nl
Telefoonnummer school/kindcentrum	0316-266316
Bestuurder(s)	Pieter Jan Bühler en Jos Boonman
Leidinggevende school/kindcentrum	Esther Jobsen
Daltoncoördinator(en)	Jeanet Gasseling
Aantal groepen	7
Aantal kinderen	160
Aantal leraren/pedagogisch medewerkers	13/9
In bezit van daltoncertificaat	11
Bezig met daltoncursus	3 collega's van het onderwijsteam (directeur, intern begeleider en daltoncoördinator) 5 pedagogisch medewerkers zijn in januari 2023 gestart met de opleiding voor dalton pedagogisch medewerker.
Nevenvestigingen	n.v.t.
Stand van zaken inspectie	Voldoende
Visitatievoorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Datum visitatie	12 april 2023
Soort visitatie	Verlenging certificering
(besluit vorige visitatie)	Verlenging met suggesties tot verbetering
1e licentiaaanvraag	
Licentieverlenging	X
Versnelde visitatie licentieverlenging	
Visitatie na bezwaarprocedure	

1 Zelfreflectie

1.0 Aanbevelingen vorige visitatie

(niet van toepassing bij 1e licentieverzoek)

School/kindcentrum

Aanbevelingen (noteer de aanbevelingen van de vorige visitatie)

- 1) Daltonafspraken worden in de groepen niet altijd nagekomen. Bijvoorbeeld: het gebruik van het leraarblok en de smileys bij het reflecteren.
- 2) Zichtbaar maken van de daltonafspraken in de groep (borgen). Afspraken ook zichtbaar maken voor de kinderen.
- 3) Meer laten zien van het daltononderwijs in de school; bulletin, website.
- 4) Samenstellen van een leerlingenraad (wat betekent dalton voor de kinderen?).
- 5) De doorgaande lijn is steeds meer zichtbaar. Uitbouwen door klassenconsultaties met behulp van elkaar en de daltoncoördinator.

School/kindcentrum

Wat hebben we gedaan en wat is het resultaat?

- 1) Tijdens iedere (bouw)vergadering komen we terug op de afspraken die gelden in de groepen om te bespreken of dit nog haalbaar is voor iedere collega, men dezelfde terminologie gebruikt en waar eventueel moet worden bijgesteld en/of uitgebouwd. Dit draagt bij aan een doorgaande lijn wat betreft de afspraken in de groepen. Hiermee is de bewustwording en het draagvlak binnen het team sterk verbeterd. Door het opstellen van een daltonboek en het borgen van de afspraken in dit boek kan iedereen de afspraken terugvinden. Doordat dit een levend document is worden de afspraken direct geborgd wanneer er aanpassingen worden gedaan. Daarnaast heeft iedere leraar in zijn/haar klassenmap een document met daarop de belangrijkste klassenafspraken. De daltoncoördinator zorgt ervoor dat dit document aangepast wordt wanneer er nieuwe afspraken worden gemaakt. Dit alles resulteert in een duidelijke doorgaande lijn met heldere opbouw van de kleuters tot en met groep 8. De kinderen weten wat er van hen verwacht wordt. De leraren hebben voor zichzelf de kijkwijzer ingevuld en daarnaast het leraar ik-rapport. Door na te denken over het eigen leer-ontwikkelproces wordt bewustwording gecreëerd. De leraren werken vanuit bewustzijn; van onbewust bekwaam naar bewust bekwaam.
- 2) De afspraken zijn in iedere groep zichtbaar. De afspraken kunnen variëren per groep. Er is een opbouw zichtbaar waarbij rekening is gehouden met de ontwikkeling van de leeftijdsgroep. Indien nodig is er beredeneerd afgeweken per kind of bij een complete groep. Er is door het team goed gekeken naar een duidelijk opbouw en afbouw van bepaalde afspraken, zodat het eigenaarschap steeds meer bij de kinderen komt te liggen en er steeds meer van hun zelfstandigheid wordt gevraagd. Van leraar gestuurd naar meer eigen initiatief van het kind. Ook is de overgang naar het Voortgezet Onderwijs meegenomen in deze overwegingen. Zoals al eerder beschreven beschikt iedere klassenmap over een document met daarop de afspraken welke gelden in de groepen. De daltoncoördinator zorgt ervoor dat dit document up to date blijft.

- 3) Iedere maand komt het Infobulletin uit. Hierin staat maandelijks een stuk over dalton geschreven vanuit één van de groepen, vanuit de kinderenraad of vanuit het leerteam dalton. Ouders/verzorgers worden meegenomen in de ontwikkeling van het daltononderwijs in de groepen en de acties die vanuit de leerlingenraad worden opgepakt. Het leerteam dalton neemt ouders mee op het gebied van de schoolontwikkeling rondom dalton. Dalton mag een nog prominentere plek op onze website krijgen. Op dit moment staat enkel beschreven wat daltononderwijs inhoudt en hoe wij werken binnen ons IKC. We zijn met elkaar in gesprek over hoe we hier vorm aan willen geven. Dit is een actiepoint voor ons als IKC. Door komend jaar de verschillende websites te bezoeken vanuit de opleiding, krijgen we hier een beter beeld van.
- 4) In de loop van schooljaar 2020-2021 is er nieuw leven geblazen in het opzetten van de leerlingenraad. In eerste instantie maakten kinderen uit groep 5 tot en met 8 deel uit van de leerlingenraad. Hier heeft in schooljaar 2022-2023 uitbreiding plaatsgevonden door groep 3 en 4 ook deel te laten nemen. We hebben hiervoor gekozen, omdat wij het als team belangrijk vinden de kinderen al op jonge leeftijd actief te betrekken bij het proces van keuzes maken, beslissingen nemen en informatie overdragen. Naast de kinderen sluit de directeur bij het overleg aan en is er een leraar die de vergadering leidt. De leraar neemt ook deel aan het leerteam dalton.
Onderwerpen die tijdens de klassenvergadering aan bod komen, worden in de leerlingenraad besproken.
De leerlingenraad denkt mee over bijvoorbeeld de ontwikkeling/realisatie van een nieuw, groen schoolplein, hoe gaan we om met het gebruik van de toiletten en voetballen op het schoolplein. De leden hebben ook gesproken met het bestuur van stichting LiemersNovum tijdens een scholenbezoek. Zij hebben verteld over hun deelname in de leerlingenraad. Dit schooljaar heeft er een professionaliseringslag plaatsgevonden op het gebied van borgen. Borgen van de inbreng vanuit de groepen, maar ook het borgen van afspraken. Voorheen werd er gebruikt gemaakt van schriften waarin de wensen van de groepen werden genoteerd. Wij hebben gemerkt dat dit vaak last-minute moest gebeuren, waardoor wij als team niet optimaal de wensen en ideeën van de kinderen konden benutten. Vanaf dit schooljaar wordt Microsoft Teams ingezet als middel. Er is een aparte tegel aangemaakt voor de leerlingenraad, waar zowel het team als de leden uit de leerlingenraad toegang tot hebben. De data voor de vergaderingen staan voor het hele jaar ingepland. Het team kan zelf zien op welk moment de klassenvergadering plaats moet vinden om input te kunnen leveren aan de leerlingenraad. Er ligt meer verantwoordelijkheid bij de collega's, maar ook bij de leden van de leerlingenraad. Wat er in de vergaderingen aan bod komt wordt geborgd in een document op Microsoft Teams. Iedere leraar heeft hier inzage in en er vindt terugkoppeling plaats in de groepen.
Wij kunnen de kinderen van de leerlingenraad nog meer mee laten denken over de betekenis van dalton voor kinderen. Dit punt komt vanaf januari op de agenda bij de kinderenraad te staan. Door dit maandelijks te agenderen creëren we bij de kinderen meer bewustwording. Daarnaast kunnen zij dit, naast de leerkracht, overbrengen op hun klasgenoten.
- 5) Er is een nieuwe kijkwijzer ontwikkeld passend bij het daltonboek. De kijkwijzer bestaat uit twee delen. Het eerste deel beslaat de doorgaande lijn binnen de school. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen de afspraken in de groepen en afspraken die gelden op het speelleerplein. Het tweede deel betreft de 5 kernwaarden opgesplitst met onder iedere kernwaarde verschillende indicatoren. Iedere leerkracht heeft zichzelf gescoord in november 2022 als zijnde nu-meting. Waar staan we als team op gebied van de doorgaande lijn en waar sta je zelf als leraar op gebied van de kernwaarden.

- 6) Het team gaan we op basis van de uitkomsten het gesprek met elkaar aan. Waarom doen we de dingen zoals we deze doen, hoe kunnen we onszelf ontwikkelen. Door het invullen van de kijkwijzer bekijkt de daltoncoördinator wat er terug te zien is in de groep en waar er groei mogelijk is. Op basis hiervan vindt het gesprek plaats door middel van het GROW-feedbackmodel. We leren als team van en met elkaar en profiteren van elkaars kwaliteiten. Om de ontwikkeling van de leraar te blijven volgen wordt ook een leraar ik-rapport ingevuld door de leraar. Dit wordt besproken tijdens de popgesprekken tussen leraar en directie.

Visitatieteam

Wat zien we terug?

De school heeft de aanbevelingen van 2010 gebruikt om hun ontwikkeling te beschrijven. De aanbevelingen van 2015 zijn hier in het evaluatieverslag niet opgenomen, we zullen zien of dit wel terug te zien is in de school en er op die aanbevelingen is ingezet. (aanbevelingen van de laatste visitatie moeten gebruikt zijn in de ontwikkeling, wat niet altijd wil zeggen dat ze verplicht opgevolgd moeten worden, maar het moet in de beschrijving of ontwikkeling terug te lezen/zien zijn dat men evt. de keuze heeft gemaakt om juist een andere route te kiezen)

De beschrijving van de ontwikkeling op de aanbevelingen van 2010 is een doorontwikkeling van de reactie die in 2015 beschreven is.

Het daltononderwijs wordt sinds korte tijd geactualiseerd, kwaliteit van onderwijs, wisselingen in het team gevolgd door de pandemie waren oorzaken waardoor het moeilijk was Daltononderwijs met elkaar scherp te houden. Het team is inmiddels weer met elkaar in gesprek en afspraken worden gemaakt om een duidelijkere doorgaande lijn te realiseren.

Beschrijf hieronder per kernwaarde het volgende:

- Wat heb je de afgelopen tijd gedaan? (ontwikkelproces)
- Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?
- Wat zijn de ontwikkelpunten?

De indicatoren op kind-, pedagogisch medewerker/leraar- en school/kindcentrumniveau, evenals de bouwstenen in de gedachtenwolken kunnen hiertoe een hulpmiddel zijn, zie hiervoor de bijlagen op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'.

Binnen het team is veel verloop geweest, waardoor in 2019-2021 een teamscholing heeft plaats gevonden. Dit hebben we gedaan om als team te groeien in dalton en om alle teamleden geschoold te hebben.

De scholing vond grotendeels online plaats i.v.m. de corona-maatregelen. Daardoor heeft beperkt de dialoog met het gehele team plaats gevonden. De professionele dialoog is naar onze beleving van groot belang om het "waarom" van ons handelen af te stemmen en bewust onze daltonvisie levend te houden. Vanaf schooljaar 2022-2023 is er voor gekozen om jaarlijks één of twee kernwaarden centraal te stellen. Hierdoor is er ruimte om met elkaar de dialoog te voeren en te werken vanuit de 'why'. De kernwaarde "reflectie" zal als eerste centraal gesteld worden. We hebben gekozen voor reflectie, aangezien het aansluit bij de schoolontwikkeling van de afgelopen jaren (zicht op ontwikkeling) en aangezien het een kernwaarde is waar voor ons nog veel winst op te behalen is. Daarbij is het een vaardigheid die van grote meerwaarde is voor de betrokkenheid van de kinderen bij het leerproces, de school en het eigenaarschap.

1.1 Vrijheid in gebondenheid / verantwoordelijkheid en vertrouwen

School/kindcentrum

- Flex-plekken

Sinds de meivakantie van schooljaar 2020-2021 beschikt IKC Het Klokhuis over nieuw meubilair. Dit meubilair is zorgvuldig uitgezocht, waarbij rekening is gehouden met het feit dat wij een daltonschool zijn. Er is gekozen voor flexplekken. We geven de kinderen de verantwoordelijkheid om zelf een keuze te maken wat betreft de werkplek. Maak je de keuze voor gezelligheid of kies je effectief door naast een klasgenoot te gaan zitten waarmee je prettig samenwerkt. Er is duidelijk te zien dat de jonge kinderen hier meer sturing bij nodig hebben. Hoe verder we naar de bovenbouw gaan, des te beter de kinderen zelf deze keuze kunnen maken. We zijn trots op de groei die de kinderen op dit gebied laten zien. Bij het bespreken van de keuzes die de kinderen maken, zetten we de vaardigheid reflecteren in. We stemmen af op de kinderen en op de groep. Werken met flex-plekken heeft als voordeel dat je met verschillende kinderen leert samenwerken, dat je leert wat voor jou werkt om tot leren te komen en dat het per vak en moment van de dag verschilt wat de behoefte van een kind is. Het komt voor dat een leerling of een groep behoefte heeft aan een vaste plek en dan stemmen we daar op af. We wijken beredeneerd af van de schoolregel.

In de kleutergroepen is ervaren dat de kinderen behoefte hebben aan een vaste plek in de kring. Tijdens het werken zitten de kinderen in de hoek waar het werk over gaat, bijvoorbeeld de rekentaken worden gedaan in de rekenhoek.

Een aandachtspunt voor ons als team is om met elkaar de dialoog aan te blijven gaan over deze flex-plekken. Werkt dit voor iedere leerling? Hoe gaan we om met kinderen die aangeven graag een vaste werkplek nodig te hebben. Door met elkaar in gesprek te blijven, blijven de afspraken helder en blijft de doorgaande lijn geborgd.

- Werkplekken op het speelleerplein

Met de komst van het nieuwe meubilair zijn ook de werkplekken op het speelleerplein consequent ingezet. IKC Het Klokhuis beschikt over een onderbouw-, middenbouw- en bovenbouwspel/leerplein. Het onderbouwplein wordt gebruikt door de peutergroep en de beide groepen 1 en 2. Hier wordt thematisch in hoeken gewerkt. Het is duidelijk een verlengde van het klaslokaal. De leraren stemmen met elkaar af wat zij de kinderen willen meegeven in de groepen en wat erbuiten. Vanuit de leraren wordt aangegeven dat er ruimte is voor verbetering wat betreft de inrichting van de huishoek (verrijken). Daarnaast mag er meer begeleiding komen op inhoud (spelontwikkeling). Het samenspelen tussen peuters en kleuters kan verder uitgebreid worden. Dit is in beweging met het nieuwe team van pedagogisch medewerkers.

Voor zowel het middenbouw- als het bovenbouwplein zijn vaste afspraken gemaakt. In de ochtend heerst er rust, in de middag is er ruimte voor ruis. Dit houdt in dat er in de ochtend zelfstandig gewerkt en verwerkt kan worden. Indien nodig kan men hier de fluisterstem gebruiken. In de middag wordt deze ruimte gebruikt voor samenwerkingsopdrachten. We hanteren op beide pleinen een systeem waarbij de kinderen een keycord dragen. Voor iedere groep zijn keycords beschikbaar en alleen met dit keycord mag een kind op het speelleerplein werken. De afspraken voor het werken op de speelleerpleinen staan weergegeven op het kaartje aan de keycord. Voor de groepen 3 tot en met 8 hanteren we dezelfde regels en afspraken. Deze zijn bij alle kinderen bekend. Wanneer de leerling het toch lastig vindt om zich aan een afspraak te houden wordt bij de eerste waarschuwing het kaartje van het keycord afgehaald. Bij de volgende waarschuwing gaat het kind terug naar de groep. De leraar die het kind terugstuurt loopt met het kind mee naar zijn/haar leraar. Voor de betreffende week mag dit kind niet meer op het speelleerplein werken. Wij merken dat het voor de kinderen prettig werkt om de vrijheid te krijgen om op het speelleerplein te werken, maar toch duidelijke kaders te hebben. We ervaren dat er een werksfeer ontstaan is die stimulerend en positief is.

De kinderen zijn verantwoordelijk voor hun eigen gedrag. We zien dat de kinderen de afspraken goed kennen en elkaar ook aanspreken op gewenst gedrag. Hier zijn we trots op. We mogen als team nog consequenter zijn in het aanspreken van elkaars kinderen. We dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor alle kinderen. Dit nemen we mee als ontwikkelpunt.

- Instructiekleuren

Sinds de start van schooljaar 2022-2023 zijn we vanaf groep 3 met een proeftuintje gestart waarbij we gebruik maken van 3 verschillende kleuren op het planbord/dagritme.

Groen; dit betekent dat de kinderen deze taken zelfstandig kunnen maken.

Oranje; dit betekent dat de leerling vrij is wat betreft de keuze om wel of niet aan te sluiten bij de instructie.

Paars; iedereen volgt instructie.

Er is een opbouw zichtbaar wat betreft keuze in kleuren vanaf groep 3 richting groep 8. De vrijheid in groep 3 is meer beperkt ten opzichte van de keuze welke de kinderen in groep 8 hebben.

De kinderen hebben de ruimte om binnen gestelde kaders eigen keuzes te maken en dragen mede verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkel- en leerproces.

Het proeftuintje komt maandelijks terug op de bouwvergadering en de eerste ervaringen zijn positief bij zowel de kinderen als de leraren. De kinderen ervaren het als prettig dat zij in enkele gevallen (kleur oranje) zelf een keuze hebben tot het volgen van wel/geen instructie. We ervaren dat het belangrijk is om met de kinderen regelmatig het gesprek aan te gaan over de betekenis van de kleuren en over het stuk eigen verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en eigenaarschap dat komt kijken bij het maken van eigen keuzes. Als team is het belangrijk om afspraken te maken hoe om te gaan met kinderen die standaard kiezen voor geen instructie, terwijl de leraar ziet dat het kind de instructie wel nodig heeft of andersom. Hier ligt voor ons een ontwikkelpunt.

- Plannen/taakmiddel

In de kleutergroepen is twee schooljaren gewerkt met een takentoren. Dit is ontstaan uit een proeftuintje en uiteindelijk doorgevoerd in beide kleutergroepen. Doordat collega's hebben ervaren dat er te weinig ruimte op de toren was voor alle taken van de kinderen en deze toren continu gedraaid moest worden is de toren omgezet in een planbord.

In schooljaar 2022-2023 zijn beide kleutergroepen gestart met een planbord. Op dit planbord staan afbeeldingen/ pictogrammen van taken en werkjes welke de kinderen maken voor de gehele week weergegeven. De kinderen plannen zelf de taken per dag in. Dit geeft de kleuters de vrijheid om per dag te plannen waar zij aan willen werken. Er zijn duidelijke kaders gesteld, omdat er door de leraren wordt aangegeven welke taken verplicht zijn voor de betreffende week en waar er ruimte is om te kiezen.

In groep 3 wordt er gewerkt met een taakblad voor een hele week. Dit taakblad sluit aan bij het planbord van groep 2. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van dezelfde afbeeldingen/pictogrammen als in de kleutergroepen, echter is in groep 3 ook het woord toegevoegd. Tot en met januari wordt in groep 3 per dag gepland en dit wordt vanaf oktober voor de hele week gedaan. Ook het aantal taken wordt uitgebreid.

Vanaf groep 4 tot en met 8 wordt er digitaal gepland. Hiervoor gebruiken wij Klasseplan.

Vanaf groep 4 wordt er op maandag voor de hele week gepland. Bij iedere taak op Klasseplan staat het doel beschreven. Dit is een mooie aanvulling en meerwaarde in het kader van eigenaarschap en verantwoordelijkheid over het eigen leerproces.

De kinderen krijgen de vrijheid en verantwoordelijkheid om zelf in te schatten op welke dag zij welke taak gaan maken. Zij starten het plannen met het inplannen van de samenwerkingsopdracht (symbool S).

Wanneer de kinderen klaar zijn met alle verplichte taken kunnen zij verder met 'klaartaken'.

Dit zijn educatieve taken die aansluiten bij het aangeboden lesprogramma van de betreffende periode. Hierbij proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten bij de

onderwijsbehoeften van de kinderen. Bijvoorbeeld het inzetten van Gynzy bundels waarbij de leraar afstemt op de ontwikkeling en ondersteuningsbehoefte van het kind. We zorgen voor een afwisseling van werk op papier en het werken op een device.

In ons daltonboek staat de exacte opbouw beschreven van de schoolafspraken welke er zijn gemaakt binnen IKC Het Klokhuis.

Wij hebben gemerkt dat het belangrijk is om als leraren dezelfde terminologie te gebruiken binnen Klasseplan, zodat voor de kinderen duidelijk is wat er van hen wordt verwacht.

Daarnaast is het belangrijk voor de doorgaande lijn. De afspraken hier omtrent zijn vastgesteld en geborgd in het daltonboek. Ook in de opbouw van het aantal taken en de differentiatie op de weektaak is het belangrijk elkaar scherp te houden. We moeten er als team voor waken dat deze afspraken nagekomen worden, we dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid. We houden elkaar scherp door dit op de bouwvergadering te agenderen en eventuele aanpassingen direct te verwerken in het daltonboek na de dialoog te hebben gevoerd.

- **Leerlingenraad**

Zoals hierboven bij de aanbevelingen al staat beschreven ontwikkelt de leerlingenraad zich steeds meer tot een zeer belangrijk onderdeel binnen onze school. Als school geven wij deze kinderen steeds meer verantwoordelijkheid door steeds meer uit henzelf en de groep te laten komen. Er is meer ruimte voor eigen inbreng. De kinderen vanaf groep 5 hebben ook taken gekregen tijdens de vergadering, waardoor wij hen leren steeds meer een deel verantwoordelijkheid te nemen; bijvoorbeeld een rol als tijdbewaker of notulist. Wij geven de kinderen het vertrouwen dat zij deze taak op zich mogen kunnen nemen en dat zij hierin mogen groeien. De rol van de kinderen van groep 3 en 4 is uiteraard net zo belangrijk. Zij zijn niet alleen toehoorder, maar ook zij leren hun bijdrage te leveren en de verantwoordelijkheid te dragen voor het zo goed mogelijk laten verlopen van een vergadering.

Ook leren de oudere kinderen om open te staan voor de mening van jongere, minder spraakvaardige kinderen en dat zij daar hun best voor moeten doen. Gelijke deelname wordt hiermee geoefend.

Belangrijk is dat de leerlingenraad draagvlak binnen het hele team heeft. Niet alleen de leraar welke aanwezig is bij de vergadering moet deze verantwoording voelen, met elkaar zijn we verantwoordelijk voor de inbreng vanuit alle groepen. Daarom is het belangrijk dat ook binnen de bouw- en teamvergaderingen de kinderenraad regelmatig geagendeerd wordt. De klassenvergadering en de inzet van bepaalde/specifieke coöperatieve structuren/werkvormen zijn hier ondersteunend aan.

Reactie visitatieteam

Over het nieuwe meubilair en de flexplekken heeft het visitatieteam uitgesproken dat dit een hele mooie parel is op het Klokhuis. Ook de speelleerplekken behoren tot deze parel. We zagen rust tijdens het werken op deze plekken en ook de inzet van de keycords sprak de visitatiecommissie erg aan. De afspraken over zowel de flexplekken als het werken op de speelleerpleinen waren duidelijk bij jullie leerlingen.

Het proeftuintje met de instructiekleuren is nog in ontwikkeling.

De visitatiecommissie zag in de meeste groepen nog voornamelijk de kleur paars in het dagrooster. Ook werd gezien dat de meeste kinderen er toch nog voor kiezen om deel te

nemen aan de instructies. Het zou mooi zijn als jullie voor de kinderen en jullie zelf beter in beeld kunnen brengen waar de kinderen met betrekking tot de verschillende doelen (van bv. spelling en rekenen) staan, zodat beredeneerd kan worden gekozen voor het al dan niet volgen van een instructie.

Verder heeft de visitatiecommissie aangegeven dat het mooi zou zijn als Het Klokhuis gaat nadenken over hoe "de hele dag Dalton" kan worden vormgegeven, door bijvoorbeeld alle verwerkingstaken in Klasseplan te zetten en de tijd na (en soms ook al tijdens) de instructies meer zelfstandige werktijd te laten zijn.

De leerlingenraad is een betrokken en gedreven groep leerlingen die hun taak heel serieus neemt en ook zeker het gevoel hebben serieus te worden genomen door directie en leerkrachten. Kinderen hebben zich gepresenteerd om vervolgens gekozen te worden door de groep. Klassenvergadering leiden tot de te bespreken thema's en ook na de leerlingenraad volgt een terugkoppeling in de groep. Ook de leerlingen van groep 1-2 worden geraadpleegd op wensen door de leden van de leerlingenraad zelf. Mooi om te zien dat er verschillende rollen zijn toebedeeld die vol trots worden uitgevoerd. Het zou voor de raad leuk zijn als de punten die worden ingebracht ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. Nu konden ze nog niet helemaal benoemen wat ze allemaal voor elkaar hebben gekregen met de leerlingenraad.

De leerlingen van de leerlingraad voelen zich ambassadeur van de school. Het vertrouwen en de verantwoordelijkheid die zij krijgen kan doorgetrokken worden naar alle kinderen zodat er nog meer sprake is van eigenaarschap en leerling gestuurd onderwijs.

1.2 Zelfstandigheid

School/kindcentrum

- Keycards op het speelleerplein

Zoals al eerder beschreven werken de kinderen op het speelleerplein met een keycard om. Dit keycard geeft aan dat het kind toestemming heeft om op het speelleerplein te werken. Door de kinderen zelf de keuze te geven of zij in de klas werken of op het speelleerplein (na instructie) geven wij hen de mogelijkheid om zelfstandig keuzes te maken. Zij leren na te denken over hun eigen ontwikkelproces op het gebied van zelfstandigheid en eigenaarschap en het nemen van verantwoordelijkheid. Waarom werk ik graag op het speelleerplein? Wat heb ik nodig om mijn taken hier goed uit te kunnen voeren? Wie heb ik daar bij nodig of kan ik het zelf? Zij ervaren dat zij de mogelijkheid hebben om keuzes te maken. We zien binnen de school dat kinderen steeds beter na leren denken over het waarom. Waarom werk ik op het speelleerplein? Wij zijn er trots op dat de kinderen dit steeds beter onder woorden kunnen brengen en steeds beter zelf keuzes leren te maken.

Een ontwikkelpunt voor ons als team is het vluchtgedrag tijdig te signaleren en daar naar te handelen. Dit doen wij door het gesprek met het kind aan te gaan en afspraken te maken.

- Diverse kleuren op het planbord/dagritme

Door het gebruik van diverse kleuren kaartjes op ons planbord/dagritme mogen de kinderen zelfstandig (kleur oranje) keuzes maken over het wel of niet volgen van de instructie. De kinderen leren zelf ervaren of zij instructie wel of niet nodig hebben en of zij de volgende keer een andere keuze maken. We geven de kinderen eigenaarschap. Wat heb jij nodig om de taak uit te kunnen voeren? We zien dat de kinderen dit heel snel oppakken en daar zijn wij als team trots op. Een ontwikkelpunt voor het team blijft het tijdig signaleren wanneer een kind continue kiest voor geen instructie, terwijl de resultaten hier niet naar zijn. Het is belangrijk om dan met deze kinderen het gesprek aan te gaan. Dit geldt overigens ook voor kinderen die blijven kiezen voor instructie, terwijl dit niet nodig blijkt. Met elkaar moeten we afspreken hoe we hier mee omgaan en welke actie ondernomen wordt. Waarom is de begeleidende/sturende rol van de leraar in deze zo essentieel?

- Blokjes voor zelfstandig werken

Vanaf (oktober) groep 3 tot en met groep 7 wordt er gewerkt met een blokje voor zelfstandig werken. Deze blokjes zetten wij in om de zelfstandigheid bij de kinderen tijdens het verwerken van de opdrachten te stimuleren. Het kind leert zelf nadenken over het feit of hij/zij openstaat om hulp te bieden aan klasgenoten of liever zelfstandig wil werken. Ook leert het kind vragen stellen. Hij/zij leert nadenken over waarom en wanneer hij/zij hulp van de leraar nodig heeft. In groep 8 wordt het blokje alleen incidenteel ingezet voor kinderen die hier behoefte aan hebben of wanneer de leraar denkt dat dit middel helpend kan zijn. Deze keuze is gemaakt om de voorbereiding naar het Voortgezet Onderwijs vloeiender te laten verlopen. Er wordt meer van de zelfstandigheid van deze groep gevraagd. Wat opvalt in de groepen is dat het blokje nog niet tijdens de start van de dag klaarligt. Onze taak als team is om dit in te slijpen bij de kinderen, zodat dit gewoonte wordt. Dit is voor ons een ontwikkelpunt.

- Leraarblok

Groep 1 tot en met 7 maakt gebruik van een leraarblok om daarmee aan te geven of de leraar op het betreffende moment wel of niet beschikbaar is voor vragen na de instructie. Hiermee stimuleren we de zelfstandigheid van het kind. Welke keuze maakt een kind wanneer hij/zij geen vraag aan de leraar kan stellen? Gaat het kind wachten, totdat de leraar komt helpen?

Het kind kan zijn/haar eigen blokje inzetten door deze op het vraagteken te leggen, zodat de leraar tijdens zijn loopronde hulp kan bieden. Ook kan het kind hulp vragen in zijn/haar groepje of alvast verder gaan naar een volgende opdracht. Essentieel is wel dat de kinderen goed weten hoe zij de blokjes moeten inzetten. Belangrijk voor het team is dat de blokjes consequent worden gebruikt, zodat de doorgaande lijn helder is. De kinderen leren al op jonge leeftijd omgaan met uitgestelde aandacht en daardoor zelf verder te denken over de te nemen vervolgstappen. Hiermee creëren we zelfstandige kinderen die eigen keuzes kunnen maken, om hulp kunnen vragen en verschillen hulpbronnen kunnen aanboren.

Ontwikkelpunten:

- Een doorgaande lijn voor de 'klaartaken'

Met de groepen 4 tot en met 8 hebben we de afspraak gemaakt dat er minimaal 3 klaartaken op de weektaak staan voor kinderen die klaar zijn met alle verplichte taken voor de betreffende week. Deze klaartaken hebben een educatief karakter. We kunnen deze afspraak nog verder uitbouwen door ook de kleutergroepen en groep 3 hierbij te betrekken. In groep 3 wordt dit momenteel als proeftuintje ingezet.

Dit zal tijdens een onderbouwvergadering worden besproken en worden teruggekoppeld aan het eind van de vergadering, zodat het hele team hierbij aanwezig is. Wanneer de afspraak is gemaakt wordt deze geborgd in het daltonboek.

- Differentiatie van taken en keuzewerk op de weektaak

Op dit moment is er te weinig differentiatie te zien op de weektaak. Alle kinderen maken, met uitzondering van hun eigen gekozen leerdoel, veelal dezelfde opdrachten. Het is belangrijk om met elkaar het gesprek aan te gaan en te bekijken waar we kunnen differentiëren. Klasseplan biedt hier in ieder geval de mogelijkheid toe. Op dit moment is het leerteam meer- en hoogbegaafdheid volop bezig met de ontwikkeling van de 1^e en 2^e lijns verdieping voor kinderen die meer uitdaging aan kunnen. Belangrijk om dit te agenderen op een teamvergadering in afstemming met het leerteam meer- en hoogbegaafdheid.

Reactie visitatieteam

De pijlers verantwoordelijkheid en zelfstandigheid overlappen elkaar vaak. De opmerkingen met betrekking tot de keycards en de kleuren op het planbord/dagritme zijn dan, net als het werken met de taak op Klasseplan bij "vrijheid in gebondenheid/verantwoordelijkheid en vertrouwen" terug te lezen.

Hoe zouden jullie meer doelgericht met de kleuren op het planbord en de taken op Klasseplan aan de slag kunnen gaan? Wanneer de (persoonlijke) doelen voor de leerlingen duidelijk zijn, is het wellicht ook makkelijker om te differentiëren op de leerstof. Is dit bijvoorbeeld in te delen in 3 niveaus? Ook leerlingen die niet hoogbegaafd zijn kunnen

behoefte hebben aan verrijking of liever verdieping en verbreding, zonder meteen aan de MIK klas te hoeven denken.

Het gebruik van de Daltonblokje en het leraarblok zag de visitatiecommissie in alle groepen terug. Een mooie doorgaande lijn. Het omgaan met uitgestelde aandacht lijkt op deze manier goed te worden gestimuleerd.

Hoe kan er voor de leerlingen van Het Klokhuis meer zelfstandige werktijd worden gecreëerd, waarin zij op hun eigen niveau worden uitgedaagd?

1.3 Samenwerking

School/kindcentrum

- Groepsdoorbroken werken

Binnen ons IKC wordt op diverse manieren samengewerkt en daar zijn wij erg trots op! Wij zijn erg trots op de wijze waarop de kinderen laten zien dat het werken met andere groepen voor hen heel normaal is. Dit is zelfs een wens van de kinderen. De kinderen leren van en met elkaar.

We werken groepsdoorbroken met ons gehele IKC, waarbij ook de peutergroep betrokken is. We werken groepsdoorbroken met de groepen 1 tot en met 8 gemengd en we werken bouwdoorbroken. Daarnaast worden ook tutoren van de bovenbouw ingezet voor het (Bouw!) tutorlezen.

Meerdere keren per jaar werken we aan een schoolbreed/IKC breed thema. Het is bijzonder om te zien dat de kinderen van en met elkaar leren en bereid zijn elkaar te helpen. De kinderen hebben veel respect voor elkaar.

We mogen als school nog meer de verbreding zoeken op dit vlak door het groepsdoorbroken werken niet alleen van een (landelijk) thema/feest af te laten hangen. Het leerteam 'breed onderwijs' voert hierover het gesprek met elkaar en koppelt dit terug naar het team. Op dit moment zijn zij aan het brainstormen over de themamiddagen in de toekomst. Dit zal schooljaar 2023-2024 meer zichtbaar worden. Waarom vinden wij breed onderwijs belangrijk en hoe verhoudt dit zich tot Dalton.

Dalton ziet onderwijs als persoonsontwikkeling, dus meer dan het leren van de basisvaardigheden. Hier kunnen wij nog veel winst op behalen. Talentontwikkeling, presenteren, burgerschap, Engels en een goed aanbod op WO.

Daarnaast vindt het groepsdoorbroken werken op dit moment vaak plaats rondom de creatieve vakken. Dit kunnen we uitbreiden richting o.a. de zaakvakken. Het is een mooi streven om dit structureel in de weekplanning op te kunnen nemen.

- Inzetten van tutoren

Vanuit de bovenbouw worden er tutoren ingezet om de kinderen uit groep 3 en 4 te helpen bij het interventieprogramma Bouw! tutorlezen. Deze tutoren zijn geïnstrueerd door de leraar en hebben laten zien de vaardigheden te beheersen om de jongere kinderen te kunnen helpen. De tutoren worden ook ingezet om te ondersteunen in de onderbouw bij o.a. het inkleuren van het ik-rapport en het ondersteunen tijdens Bareka. Dit ontlast de leraar en de tutoren ontwikkelen vaardigheden die belangrijk zijn bij samenwerken en samen leren.

Als school kunnen we deze manier van samenwerken nog veel breder trekken, wellicht in combinatie met breed onderwijs. Het leerteam breed onderwijs kan zich hier in verdiepen en met een voorstel komen richting het team, afhankelijk van óf en wanneer het haalbaar is hiermee te starten. Dit zal schooljaar 2023-2024 worden opgepakt.

- De leerlingenraad

Voor de kinderen van de leerlingenraad is samenwerken essentieel. Zij overleggen samen, hakken knopen door en komen met een voorstel richting de groepen. Er moet afstemming plaatsvinden. De kinderen die zitting hebben in de kinderenraad zijn van verschillende leeftijden. Belangrijk is dat de leraar stuurt en coacht waar nodig, zodat alle kinderen de

ruimte krijgen om hun bijdrage te leveren. Wij zijn trots op het feit dat de kinderen elkaar in hun waarde laten en open staan om van en met elkaar te leren.

- Samenwerkingsopdrachten op de weektaak

Voorgaande schooljaren werd door iedere leraar zelf bepaald hoeveel samenwerkingsopdrachten er op de weektaak stonden. In november van het schooljaar 2022-2023 hebben we afspraken vastgelegd over het aantal samenwerkingsopdrachten op de weektaak, zodat hier één lijn in komt binnen de school. De kinderen weten wat er van hen wordt verwacht wat betreft het plannen van de taken. Een samenwerkingsopdracht wordt aangeduid door een (S) voor de taak te zetten. De kinderen weten dat zij deze taak als eerste met hun maatje in moeten plannen alvorens de overige taken te plannen. Omdat deze afspraken vrij recent zijn vastgesteld is het noodzakelijk deze maandelijks op de bouwvergadering terug te laten komen en naderhand met beide bouwen bij elkaar terug te koppelen, zodat het draagvlak binnen het gehele team gecreëerd blijft. Belangrijk is dat de 'why' voldoende helder is voor zowel het team als de kinderen.

Reactie visitatieteam

Uit de individuele gesprekken met leerlingen komt naar voren dat zij waarderen dat er veel mag worden samengewerkt. Wij hebben verschillende groepjes kinderen op het speelleerplein gezien, waar een fijne onderlinge sfeer werd waargenomen. De visitatiecommissie merkt dat samen werken nog beter kan leiden tot "samenwerken". Echt samenwerken leidt ook tot een gezamenlijk (of één) eindresultaat met elkaar tot stand gebracht. Dit zou je verder kunnen uitbouwen en verstevigen door te onderzoeken welke verschillende samenwerkingsvormen passend zijn bij jullie leerlingen en de school. Waardoor leerlingen zelf een keus kunnen maken uit verschillende vormen van samenwerken. Coöperatieve werkvormen kunnen hiertoe bijdragen. Dit leidt ook tot meer bewustwording en betere bekliving van de lesstof bij de leerlingen.

Een samenwerkingsopdracht wordt aangeduid door een s op de taak, de visitatiecommissie heeft deze niet kunnen ontdekken. De kinderen die zijn bevraagd konden dit ook nog niet aangeven of wisten gewoonweg dat je kon samenwerken. "Het mag eigenlijk altijd". Leerkrachten hebben tijdens de gesprekken aangegeven samenwerken te stimuleren.

Ouders benoemen het groepsdoorbrekend werken als een positief en sterk punt. Het groepsdoorbrekend werken vindt nu voornamelijk plaats rondom de creatieve vakken, feesten en/of thema's. De peutergroep wordt regelmatig bij de activiteiten betrokken. Er zijn plannen om meer groepsdoorbrekend te werken bij o.a. wereldoriëntatie of spelling. Dit moedigen we van harte aan.

Wij prijzen het enthousiasme van de leerlingen van de leerlingenraad. De onderlinge samenwerking van de notulant uit groep 8 met een groep 6 leerling was mooi om te zien.

1.4 Reflectie

School/kindcentrum

Reflectie is de pijler waar wij ons schooljaar 2022-2023 op focussen. Tijdens de vergaderingen met het team en tijdens het invullen van de kijkwijzer door collega's hebben wij geconcludeerd dat wij hier nog in kunnen ontwikkelen. Wij zijn ons nog te weinig bewust van het reflecteren met de kinderen, maar ook wat betreft het reflecteren met en op elkaar als team. Daarnaast oriënteren we ons met elkaar op de mogelijkheden om een mooie rode lijn door de school te ontwikkelen welke we kunnen monitoren.

Tijdens schooljaar 2021-2022 heeft het leerteam dalton een ik-rapport geïntroduceerd waarbij de kinderen zich mocht scoren op diverse daltonvaardigheden/executieve functies. Dit ik-rapport is niet direct ingezet. Bij nader inzien hebben we het herzien en een verbeteringsslag doorgevoerd. Er heeft een verdieping plaatsgevonden ten opzichte van ons eerste plan.

Tijdens het schooljaar van 2022-2023 hebben we het team hebben het gesprek gevoerd over de 'why'. Waarom willen wij dat de kinderen kunnen reflecteren op hun eigen ontwikkeling en inzicht krijgen in hun eigen sterkte en minder sterke kanten? En op welke wijze gaan we dit aanpakken. Als team zijn wij van mening dat we het eigenaarschap van de kinderen over hun eigen leren vergroten. Tijdens 2 momenten in het jaar vullen de kinderen van groep 3 en 4 een ik-rapport in waarop 6 verschillende vaardigheden worden gescoord;

- Ik kan mijn taken goed plannen
- Ik kan me goed concentreren
- Ik kan vertellen hoe ik heb gewerkt
- Ik kan goed samenwerken
- Ik houd me aan de afspraken
- Ik kan zelf problemen oplossen

Zij worden tijdens het inkleuren ondersteund door tutores uit groep 8. De leraar voert daarna met ieder kind een gesprek over het rapport en het kind benoemt waar hij/zij aan wil werken en op welke manier hij/zij dit gaat doen. Bij wederzijds goedkeuren wordt er zowel door het kind als door de leraar een handtekening gezet. Tijdens het oudergesprek in november en het oudergesprek aan het einde van het schooljaar bespreekt de leraar dit moment met ouders. Met het team gaan wij de dialoog nog voeren over het belang van de driehoeksgesprekken voor de desbetreffende groepen. Hier kunnen wij nog een grote slag in slaan.

Voor groep 5 tot en met 8 is dit een uitgebreider rapport. Wij verwachten bij deze groepen een groei ten opzichte van de executieve vaardigheden en een uitgebreider inzicht wat betreft het eigenaarschap en de kennis over het eigen leren. De kinderen scoren zichzelf op 12 vaardigheden;

- Ik kan mijn taken goed plannen
- Ik kan me goed concentreren
- Ik kijk mijn werk goed na
- Ik ben aardig voor anderen
- Ik werk netjes
- Ik kan goed samenwerken
- Ik heb vertrouwen in mijzelf

- Ik houd me aan de afspraken
- Ik werk in een goed tempo
- Ik kan zelf problemen oplossen
- Ik wil graag leren
- Ik denk over mijzelf en mijn werk na

Het kind vult zelf het rapport in en de leraar voert met ieder kind een gesprek. De leraar voert daarna met ieder kind een gesprek over het rapport en het kind benoemt waar hij/zij aan wil gaan werken en op welke manier hij/zij dit gaat doen. Tijdens het oudergesprek vertelt het kind zijn/haar ouders wat hij/zij heeft ingevuld op het ik-rapport en waar hij/zij de komende periode aan gaat werken. Daarna wordt er zowel door het kind als de leraar een handtekening gezet.

Wij hebben één moment gehad dit schooljaar waarbij we het ik-rapport hebben ingevuld en de gesprekken met ouders hebben gevoerd. Wij zijn trots op de wijze waarop de kinderen vertelden over hun eigen ontwikkeling. Prachtig om de herkenning bij ouders te zien.

In de groepen zijn wij bewuster bezig met reflecteren. In iedere groep staat een reflectiebox. In deze box zitten kaartjes waarin de leerlijn reflecteren is opgenomen. De kaartjes zijn onderverdeeld in 3 kleuren. Zo is zichtbaar welke doelen uit de leerlijn passen bij voor, tijdens en na een activiteit. Daarnaast zitten er in de reflectiebox kaartjes waarop wordt ingegaan op het gevoel/de ervaring.

Iedere leraar reflecteert minimaal 2 keer per dag met de gehele groep. Wij realiseren ons hoe essentieel het is om als leraar de juiste vragen te stellen. Daarnaast is van groot belang dat de kinderen taal kunnen geven aan hun gevoel en aan de ervaring die zij hebben opgedaan.

In groep 4 tot en met 8 wordt gewerkt met Klasseplan waarin de kinderen middels sterren reflecteren op hun eigen proces. Als leraar hebben wij de taak om hierover het gesprek met de kinderen aan te gaan. Een onwikkelpunt voor ons is om vanuit hier met de kinderen het gesprek aan te gaan. Het inplannen van individuele reflectiemomenten met de kinderen op het groei- en ontwikkelproces is een aandachtspunt waar wij met het team de dialoog over moeten voeren.

In groep 5 tot en met 8 wordt gewerkt met een keuzeopdracht. Dit is een doel welke de kinderen zelf hebben uitgekozen. Wat willen zij graag leren? Welk talent willen zij ontdekken, verder ontwikkelen en/of onderzoeken? Op Klasseplan plannen de kinderen wekelijks een moment waarop zij werken aan hun keuzeopdracht. Dit doel loopt van vakantie tot vakantie, zodat de kinderen ook voldoende tijd en ruimte krijgen om zich het doel eigen te maken. Wanneer het kind denkt dat hij/zij het doel beheerst gaat hij/zij het gesprek aan met de leraar. Er volgt een reflectiegesprek tussen beide. Wanneer een kind het doel eerder beheerst dan is er uiteraard mogelijkheid tot het eerder kiezen van een nieuw persoonlijk doel. We kijken naar de individu, maar bieden kaders.

Naast het reflecteren met de kinderen is ook het reflecteren in het team van groot belang. We reflecteren met elkaar op onderwijsinhoud, persoonlijke groei en ontwikkeling als daltonleraar en op schoolontwikkeling. Om de onderwijsinhoud en het functioneren in de

groepen met elkaar te bespreken zetten wij de gesprekskaarten behorend bij de 'Daltonspiegel' in.

Als team worden wij uitgedaagd om in te zoomen op het wat, hoe en waarom. Het voeren van de dialoog is zeer waardevol om elkaar scherp te houden en van en met elkaar te leren. Om de (persoonlijke) groei van de teamleden inzichtelijk te maken vullen wij ook het ik-rapport in. Hierbij is het parallelliteitsprincipe tussen het kind en team zichtbaar. Zowel de kinderen als de leraar reflecteert op zijn/haar eigen handelen en op zijn/haar ontwikkeling. Als leraar scoren wij onszelf op de verschillende daltonkernwaarden. gekeken hoe de leraar zichzelf scoort op teamniveau en op kindniveau (zichtbaarheid in de groep).

Dit rapport wordt besproken tijdens het ontwikkelgesprek.

De leraren scoren zichzelf op de volgende kernwaarden:

- Samenwerken – ikzelf in de groep met de kinderen
- Samenwerken – ikzelf in het team
- Vrijheid en verantwoordelijkheid – ikzelf in de groep met de kinderen
- Vrijheid en verantwoordelijkheid – ikzelf in het team
- Reflectie – ikzelf in de groep met de kinderen
- Reflectie – ikzelf in het team
- Borgen – ikzelf in de groep met de kinderen
- Borgen – ikzelf in het team
- Effectiviteit en doelmatigheid – ikzelf in de groep met de kinderen
- Effectiviteit en doelmatigheid – ikzelf met de kinderen
- Zelfstandigheid – ikzelf in de groep met de kinderen
- Zelfstandigheid – ikzelf met de kinderen

Reactie visitatieteam

Er is een eerste start gemaakt om reflecteren meer inhoud te geven. Maar reflecteren op een werkproces vraagt meer. Maak onderscheid tussen evalueren op het product en reflecteren op het proces. De "WHY" tijdens het werkproces moet kinderen aan het denken zetten. "Waarom lukt het vandaag niet?", "Wat heb je gedaan dat het vandaag succesvol was/is?", "Wat zou ik de komende periode anders willen doen?", "Wat zou je willen verbeteren?" enz.

In de klassen hebben we de reflectiebox zien staan, deze is recentelijk geïntroduceerd.

In de groepen wordt in- en uitgecheckt middels smiley's, de kleutergroepen doen dit door middel van knijpers met namen. De visitatiecommissie ziet dit als een leerlinggestuurde manier om met de leerlingen het gesprek aan te gaan. Leerlingen hebben gedurende de dag op deze manier de kans om hun knijper/naam bij een andere smiley te hangen. Het parallelliteitsprincipe wat de leerkrachten hanteren tijdens teamsessies wordt gezien als parel en waardeert de visitatiecommissie.

In Klasseplan kan summier op de taken worden gereflecteerd en wordt door de kinderen ook niet (h)erkend als reflectie, maar meer als een kleine verplichting zonder na te denken waarom. Op dit moment reflecteren leerlingen voornamelijk op het feit of de opdracht is afgerond en hoe leuk/niet-leuk de opdracht was.

Een mooie aanvulling zou de toevoeging van persoonlijke leerdoelen kunnen zijn. Kinderen moeten dan bewuster op eigen handelingen en het proces reflecteren.

Het visitatieteam vindt de keuzeopdracht, welke van vakantie tot vakantie uitgevoerd wordt, een parel, dit is een mooie manier om eigenaarschap vorm te geven. De leerlingen zijn gemotiveerd en betrokken om hieraan te werken, ze vertellen hier enthousiast over.

1.5 Effectiviteit / doelmatigheid

School/kindcentrum

Uit de uitslag van het tevredenheidsonderzoek is gebleken dat de kinderen veel behoefte hebben aan bevestiging en voorspelbaarheid van de leraar. Zij vinden het prettig om te weten waar zij aan toe zijn en wat de verwachtingen van de leraar zijn. Wij kunnen ons als leraren nog beter aan de dagplanning houden. Wanneer wij beredeneerd afwijken is het van belang de wijziging te bespreken met de kinderen. Deze mate van voorspelbaarheid wordt door hen als prettig ervaren. Het is van belang om met elkaar het gesprek aan te gaan over het inplannen van individuele kindgesprekken waar deze onderwerpen ook aan bod komen, zodat de kinderen kunnen bespreken waar hun onderwijsbehoeften liggen.

Om de taakgerichtheid en werkhouding van de kinderen te vergroten gebruiken wij sinds schooljaar 2021-2022 keycards op de speelleerpleinen voor de midden- en bovenbouw. Tijdens een vergadering over de opbrengsten hebben wij met het team geconstateerd dat dit verbeterd kan worden. Zoals al eerder beschreven mogen de kinderen op de speelleerpleinen werken wanneer er keycards beschikbaar zijn. Iedere groep heeft keycards beschikbaar. In de ochtend heerst er rust op de pleinen en in de middag is er ruis. Voor iedere groep gelden dezelfde regels op de pleinen en leraren spreken elkaars kinderen aan bij ongewenst gedrag. We dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het naleven van de regels. Dit heeft effect op de taak- en werkhouding van de kinderen. Zij weten wat er van hen wordt verwacht.

Tijdens het ontwikkelgesprek met de teamleden wordt het werken met maatjes besproken. Aan iedere leraar wordt de vraag gesteld met welke collega hij/zij graag maatje zou willen zijn. Hierbij kunnen we elkaar talenten meer benutten en aansluiten bij elkaars behoefte. Op deze manier kan iedereen meer in zijn/haar kracht komen te staan en zijn de lijnen om hulp te vragen korter. Ook hier geldt weer dat we van en met elkaar leren.

In de tweede helft van schooljaar 2023-2024 staat de kernwaarde effectiviteit en doelmatigheid centraal. Tijdens deze periode gaan we specifiek inzoomen op deze kernwaarde en gaan we met elkaar de diepte in.

Ontwikkelpunten voor het team behorend bij deze kernwaarden zijn;

- Formatief toetsen
- (Uitdagend) werk in de groepen voor kinderen met extra ondersteuningsbehoefte
- Relatie tussen de executieve functies; op dit moment lijkt er een breuk te zijn in groep 3. Hoe kunnen we dit ondervangen/voorkomen?
- Inplannen van individuele kindgesprekken waar er ruimte is om de onderwijsbehoeften van de kinderen te bespreken.

Reactie visitatieteam

Effectiviteit is een kernwaarde die volgend schooljaar op het programma staat om uit te diepen en echt vorm te geven. Jullie weten daarbij redelijk goed welke kant jullie uit willen. Het is straks een kwestie van proberen, doen, evalueren, reflecteren, keuzes maken en

borgen. Met het team dat er nu staat moeten jullie hierin stappen kunnen maken. De bereidheid om met elkaar het vorm te geven is duidelijk aanwezig. Houd dat vast!

Aansluiten bij de leerbehoeften van de leerlingen kan voor nog meer effectiviteit in jullie onderwijs zorgen. Op welke manier zouden jullie dit gestalte kunnen geven?

1.6 Borging als voorwaarde

School/kindcentrum

Sinds dit schooljaar heeft de daltoncoördinator één schooldag per week om te werken aan de daltontaken. Deze keuze is gemaakt, nadat we hebben ervaren dat er te weinig efficiënt gewerkt was aan de ontwikkeling van ons daltononderwijs in de afgelopen jaren. Met name het goed borgen van de afspraken bleef achter. Er was te weinig ruimte om ideeën om te zetten in acties, waardoor we de verdiepingsslag onvoldoende konden maken. De daltoncoördinator heeft naast de voorbereidingen op de visitatie de tijd om het daltonboek te schrijven in samenspraak met het team en het daltonboek up to date te houden, zodat afspraken direct worden geborgd.

Met elkaar hebben we een cyclus bedacht waarin ieder schooljaar 2 kernwaarden centraal staan. Er wordt aan één kernwaarde per half jaar gewerkt, zodat we daar volledige focus op kunnen leggen. De overige kernwaarden blijven op de achtergrond in ontwikkeling. We werken met elkaar aan de gezamenlijke ambitie.

Cyclus borging per kernwaarde:

	September t/m Januari	Februari t/m Juli
Schooljaar 2022-2023	Reflectie en overige	Reflectie en verwerken feedback visitatie
Schooljaar 2023-2024	Samenwerken	Effectiviteit en doelmatigheid
Schooljaar 2024-2025	Zelfstandigheid	Vrijheid en gebondenheid
Schooljaar 2025-2026	Borging	Reflectie

Om ook ouders betrokken te houden bij ons daltononderwijs staat er maandelijks een stuk rondom dalton in het infobulletin. Dit varieert van informatie vanuit het leerteam, nieuws vanuit de leerlingenraad tot een onderwijsinhoudelijk stuk uit de groepen. Naast het delen van informatie in het infobulletin beschikt ook de website over informatie over ons daltononderwijs, dit is op het moment nog vrij summier. Momenteel zijn wij zoekende hoe wij hier beter vorm aan kunnen geven. We voeren hierover de dialoog met elkaar en met collega's van andere daltonscholen.

Vanaf dit schooljaar wordt ook de ontwikkeling van de daltonleraar meegenomen in het ontwikkelgesprek. Alle leraren hebben een ik-rapport ingevuld, zoals hierboven beschreven

in hoofdstuk 1.4 Reflectie. De leraar reflecteert op zijn/haar eigen handelen en op zijn/haar ontwikkeling wat de daltonkernwaarden.

Om de daltonkwaliteiten binnen zowel het onderwijsteam als het team van pedagogisch medewerkers hoog te houden worden er in het jaar 2023 5 pedagogisch medewerkers geschoold. Zij gaan de daltonopleiding tot 'dalton pedagogisch medewerker' volgen. Daarnaast volgt de directeur de opleiding tot dalton directeur, de intern begeleider de opleiding tot dalton intern begeleider en volgt de daltoncoördinator de opleiding tot daltoncoördinator. Met elkaar zijn en blijven we in ontwikkeling.

Reactie visitatieteam

De cyclus die jullie al vastgesteld hebben, zal jullie helpen in het verstevigen van het Daltononderwijs. Focus op kernwaarden op deze wijze geeft inzicht en houvast en voorkomt dat jullie door de bomen het bos niet meer zien.

Om de schoolontwikkeling en teamontwikkeling gaande te houden is het faciliteren van de daltoncoördinator van belang. De coachende rol, het bewaken van afspraken en ingezette doorlopende leerlijnen zijn zeker in een pril stadium essentieel. Verwaarlozing van deze afspraken ligt anders op de loer.

Wij gunnen het team, wat een lastige periode achter de rug heeft, dat de ingezette koers kan worden voortgezet. En spreekt daarbij uit veel vertrouwen te hebben in de directie, de daltoncoördinator en het team.

Een IKC waarin Daltonkernwaarden vroegtijdig meegenomen worden, kan jullie school nog sterker maken. Ouders zullen meer herkennen en makkelijker door willen met Dalton. Daarbij komen kinderen al binnen met een bepaalde mate van zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en samen iets kunnen doen, die aanzet zullen ze in acht jaar basisonderwijs als voordeel mogen ervaren.

2 Ontwikkelvermogen

Parels van de school/kindcentrum (hier zijn we trots op)

- Zelfstandigheid in de kleutergroepen

De collega's in de kleutergroepen zijn erg trots op de manier waarop de kinderen het werken met het planbord oppakken. De kinderen pakken zelfstandig de benodigde materialen die nodig zijn voor de betreffende taak. De kinderen laten een grote mate van zelfstandigheid zien en zijn hulpvaardig (van en met elkaar leren).

- Samenwerkingsopdrachten in groep 3

Regelmatig staat er op de weektaak een samenwerkingsopdracht voor de maatjes. De leraar is er trots op dat het ons bijna iedere week lukt om een samenwerkingsopdracht te plannen en uit te werken voor de kinderen. Het kan een spel zijn wat de kinderen samen moeten doen, maar bijvoorbeeld ook woordzoekers of soms een creatieve opdracht. De maatjes moeten dit iedere maandag samen inplannen. In het begin bleek dit voor de kinderen best lastig, maar nu zij dit wekelijks doen lukt het steeds beter.

- Samenwerkend leren – IKC breed

Tijdens diverse (landelijke) thema's en tijdens de feestdagen werken we IKC breed aan creatieve opdrachten. Er wordt bouw- en schooldoorbroken gewerkt.

Tijdens de schooldoorbroken middagen worden de kinderen van de peuters tot en met groep 8 door elkaar gemengd. Groot en klein werkt samen, van en met elkaar leren. Oudere kinderen leren de jongere kinderen te begeleiden en coachen. Binnen de school heerst een sterk pedagogisch klimaat en dit is ook tijdens het samenwerkend leren terug te zien. De sfeer onderling is zeer prettig en iedereen helpt elkaar.

- Zelfstandig plannen van taken in Klasseplan in groep 4

Dit schooljaar zijn we voor het eerst gestart met het plannen van de weektaak in Klasseplan in groep 4. Voorheen werd dit ingezet in groep 5 tot en met 8. Waar van tevoren twijfel was of dit middel al geschikt zou zijn voor kinderen van deze leeftijd hebben we toch de keuze gemaakt. We zien dat de kinderen met duidelijke instructie aan het begin van het schooljaar nu steeds zelfstandiger hun taken kunnen plannen en kunnen uitvoeren. De kinderen hebben een duidelijk overzicht van wat er verwacht wordt, doordat de taken voor de gehele week al zichtbaar zijn in Klasseplan. Zij krijgen de verantwoording over hun eigen leerproces, de leraar heeft hierin een begeleidende rol.

- Clusteren van taal- en spellinginstructie in groep 6/7 en 7/8

In groep 6/7 en groep 7/8 clusteren wij de taal en spelling instructie. Hierdoor heeft de andere groep tijd om taken van de weektaak te maken of ze kunnen verwerking van een instructie gaan maken. Het geeft rust omdat er niet steeds gewisseld hoeft te worden. Het was even wennen voor de kinderen maar ze doen het nu erg goed. Kinderen krijgen hierdoor meer verantwoordelijkheid en er wordt meer van hun zelfstandigheid gevraagd.

- Werken op het leerplein

Het werken op het leerplein wordt door het team als zeer prettig ervaren. De afspraken zijn helder voor de kinderen en leraren. Naast dat deze in de klassen besproken zijn, staan de afspraken beschreven op de kaartjes aan het keycord. Ook zijn de afspraken visueel gemaakt middels pictogrammen op de verschillende leerpleinen.

We hanteren dezelfde afspraken op het midden- en bovenbouwplein en dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid. Hierdoor is de taak/werkhouding van de kinderen enorm verbeterd. Het blijft belangrijk voor ons als team om alert te blijven op het aanspreken van elkaars kinderen en het scherp blijven op gemaakte afspraken, zoals het afpakken van het keycord bij het overtreden van de afspraken en elkaar voorzien van feedback op het houden aan de schoolafspraken.

- De keuzeopdracht

Vanaf groep 5 tot en met 8 wordt structureel gewerkt met een keuzeopdracht binnen Klasseplan. De kinderen kunnen op deze wijze hun eigen talenten en kwaliteiten onderzoeken en verder ontwikkelen. Hiermee wordt het eigenaarschap van de kinderen vergroot, evenals de autonomie, intrinsieke motivatie/plezier en leerstijlen. Daarnaast worden de executieve functies extra geoefend. Leren van en met elkaar door bijvoorbeeld het geven van een presentatie die wordt gegeven bij het behalen van een keuzeopdracht, het genieten met elkaar en het opdoen van succeservaringen.

- Flexplekken in de groepen

Met de komst van het nieuwe meubilair in mei 2021 hebben wij de flexplekken ingevoerd. Wij leren de kinderen zelf keuzes maken wat betreft hun werkplek. Iedere ochtend bij binnenkomst kiezen de kinderen uit waar zij willen zitten. Regelmatig wordt met de kinderen het gesprek gevoerd over de keuze van een plek; kies je voor een plek naast een vriend/vriendin, kies je voor gezelligheid of kies je voor een plek naast iemand waarmee je prettig samenwerkt. We leren het kind bewust keuzes te maken en na te denken over hun eigen leerproces.

Indien nodig heeft een kind een vaste plek in de klas. Dit kan ook op aanvraag van de leerling zijn. De leraar gaat hierover het gesprek met het kind aan. Ook kan het voorkomen dat de leraar een kind of een groep een vaste plek geeft.

- Parallelliteitsprincipe tussen team en kinderen

Op IKC Het Klokhuis is het parallelliteitsprincipe zichtbaar. We zetten talenten in binnen de groep door middel van proeftuintjes, bij kinderen en binnen het gehele team.

In de professionele cultuur zijn de kernwaarden terug te zien. Binnen kader vindt ontwikkeling plaats, samenwerken wordt gestimuleerd. Dit kunnen we nog verder uitbereiden middels werken met maatjes binnen het team, lesson study en collegiale consultatie. Ook op de andere kernwaarden is dit terug te zien. Wat betreft borgen hebben we nog veel winst te behalen.

Parels in ontwikkeling

- Voorbereiding van de lessen in de kleutergroepen

De collega's uit de kleutergroepen bereiden hun lessen gezamenlijk voor. Daarnaast gebruiken zij aspecten uit de theorie van 'lesson study' om hun onderwijs/instructie te verbeteren en zijn daar beide enthousiast over. Op dit moment worden de volgende stappen genomen:

- De les wordt samen voorbereid.
- Er wordt gekeken wat het effect van de les is op de kinderen (3 observanten waarbij 1 zich focust op de zorgleerling, 1 focust zich op de sterke leerling en 1 focust zich op de reguliere leerling).
- Feedback, evaluatie en verbeterpunten formuleren.
- Bijstellen van de les.

Idealiter zouden de leraren ook bij elkaar in de klas de les willen bekijken om van en met elkaar te leren. Vooralsnog is dit niet gelukt. Deze mogelijkheid wordt onderzocht.

- Verschillende kleuren op de dagplanning

De kinderen kennen de betekenis van de instructiekleuren en kunnen deze toelichten. In de groepen 3 tot en met 8 wordt bewust geoefend met het inzetten van de kleuren. Hiermee vergroten we het eigenaarschap van de kinderen.

- Doorgaande lijn binnen Klasseplan

We hebben de afspraken welke gelden in Klasseplan opnieuw onder de loep genomen en bijgesteld waar nodig. Door het bijstellen hebben we gezorgd voor een betere doorgaande lijn van groep 4 tot en met 8. Klasseplan wordt op dit moment ingezet als weektaak/planmiddel. In de toekomst gaan we ons richten op het stuk reflecteren/evalueren in Klasseplan. We willen onderzoeken of we dit binnen het middel inpassen of bekijken of we hier andere middelen voor nodig hebben.

- De dialoog met het team

Sinds dit schooljaar hebben we de vergaderstructuur aangepast, waardoor er meer ruimte is om de dialoog met het team aan te gaan en samen te werken aan de (school-)ontwikkeling, het lesaanbod, onderwijsvernieuwingen en de onderwijsinhoud.

Door het voeren van gesprekken met elkaar kunnen we meer verdiepen en zijn we ons bewuster van hetgeen wij doen met elkaar. Waarom maken wij bepaalde keuzes, hoe zetten we het in en wat hebben we er voor nodig. Door met elkaar de dialoog te voeren creëren we draagvlak binnen het team en wordt de doorgaande lijn gewaarborgd. We ervaren met elkaar hoe waardevol het is om tijd met en voor elkaar te hebben, maar zijn ons er van bewust dat we dit moeten blijven agenderen, zodat we niet vervallen in oude patronen.

Ontwikkel- en onderzoeksvragen (hier willen we meer van weten)

- Feedback op onze kwaliteitscyclus wat betreft onze ambitie bij de kernwaarde borging.
- Wat is de visie van de visitatiecommissie op borging?
- Zijn de kernwaarden in alle lagen van de organisatie voldoende zichtbaar? (Ouders, kinderen en team).
- Schijnbare tegenstelling tussen opbrengsten en het daltonconcept. Binnen de stichting is te zien dat de opbrengsten onder druk zijn. Hoe kunnen we winst behalen op de resultaten, terwijl de kinderen toch voldoende vrijheid krijgen. Opbrengsten versus onderwijsconcept.
- Hoe komen we tot een DKC?

Onze verwachting van de uitslag van de visitatie (tussentijdse visitatie of niet)

- Wij verwachten een positieve uitslag; we zijn op weg naar een DKC.
- We hebben ontwikkelingen doorgemaakt wat betreft doelmatigheid op teamniveau.
- We verwachten geen tussentijdse visitatie, alleen voor het opgaan als DKC.

Waar staat onze school/kindcentrum bij de volgende visitatie? (lange termijnvisie)

- Op de lange termijn zijn we een DKC met duidelijke leerlijnen.
- Ouders en kinderen weten beter wat dalton inhoudt en kunnen dit verwoorden.
- We laten groei zien op gebied van borging.
- Onze visie wordt gedragen door alle betrokkenen; ouders, kinderen en team.

Reactie visitatieteam

Jullie team heeft als het ware een transitie ondergaan, waarbij je soms terugkeert naar het begin om een stevigere basis te creëren. Hiervoor is tijd nodig, en dit gunnen wij jullie ook. Dit doen we door te kaderen en jullie een concrete opdracht mee te geven voor de komende 2 jaar.

Dalton ben je niet gedurende een uurtje op een dag, Dalton zie, voel en merk je de hele dag. Door kinderen meer zelfstandigheid te geven in de planning, vaste momenten los durft te laten, maar wel een veilige basis te bieden, geef je ze ook verantwoordelijkheid gedurende de dag/week. Instructiemomenten liggen vast (voor de hele groep of voor de kinderen die dat nodig hebben) en kinderen plannen hun eigen taken, zo ook het uitvoeren van de reken, taal en spellingslessen. Dit zijn niet alleen extra werkbladen in een boekje, dat alle kinderen aangeboden krijgen, maar dit is het basiswerk (op niveau). Daarnaast kunnen ze door eigen doelen te stellen, inzetten op waar het voor hen specifiek voor nodig is. Zo doe je niet meer van hetzelfde, maar sluit je aan bij wat nodig is. (aanbeveling 1)

Om bovenstaande goed te begeleiden is reflectie nodig. Reflectie door de leerkracht op hetgeen en wijze waarop het nu aangeboden wordt. Kinderen helpen dus de leerkracht met de reflectie hierop. Daarnaast is reflectie van de leerkracht op het gedrag, de werkhouding, de ervaringen, het nemen van verantwoordelijkheden bepalend of de kinderen het goed

oppakken. Bewust zijn van mogelijkheden van kinderen, gebeurtenissen die invloed kunnen hebben, maar ook of het werk niet af is door een slechte werkhouding of door andere oorzaken zijn dagelijks bepalend voor het resultaat van de zelfstandigheid. Als leerkracht moet je kinderen soms nadrukkelijk laten weten dat ze een tandje bij moeten zetten, maar soms is het ook van belang om wat af te schalen. Reflectiemomentjes helpen hierbij. (Aanbeveling 2)

Het werkgeheugen heeft zeven chunks en het groeperen van het korte termijngeheugen en als kinderen proactief worden door van te voren te beslissen kunnen ze zich beter concentreren en informatie interpreteren.

3. Gedeeld eigenaarschap

Uit de gesprekken met:

kinderen(raad)

We hebben gesproken met acht kinderen van groep 3 t/m 8.

Ze komen in de leerlingenraad door voor de groep te vertellen waarom ze in de lraad willen, sommigen hebben ook posters gemaakt.

Je mag maar één keer in de leerlingenraad tijdens je schoolloopbaan.

Ze vergaderen ongeveer om de zeven weken, eerst een klassenvergadering met punten die ze willen veranderen en dat nemen ze mee in de leerlingenraad. Dat heeft de juf of meester in een bestand gezet.

Twee leerlingen zijn notulist, één is voorzitter,

Ze hebben een werkdocument over de vergadering, met wie welke rollen heeft, ook een tijdsbewaker. Vervolgens staan er memo's van de groepen in met punten, zoals een schoolbel of samen voetballen. Dat wordt dan besproken in de vergadering. Ook van de pleinwacht dat deze volgens de kinderen strenger mag zijn.

Plannen die er nu zijn; we hebben vorig jaar over het nieuwe schoolplein gesproken

Wat gaat heel goed; elkaar helpen ook lln uit andere groepen dat mag je vragen.

Wat zou je willen veranderen: hogere hekken ivm voetballen.

Wat wil je zeker houden: (dat werd niet benoemd).

Waarom zou je op deze school moeten komen? Gezonde school, leuk, gezellig, veilig

Reflectiekaartjes: Zijn er sinds drie weken, moeten twee keer per dag gebruikt worden, maar dat gebeurt nog niet altijd.

ouders

We hebben een gesprek gevoerd met een drietal ouders, zij hebben kinderen in verschillende groepen. Daarnaast vervullen zij een functie zoals voorzitter OR of hebben overige onderwijservaring zoals zorgcoördinator op een scholengemeenschap of ervaring met een ander onderwijsconcept.

Ouders geven aan dat de sfeer het belangrijkste is waarom zij voor deze school hebben gekozen. "Hier mogen ze zijn, wie ze zijn". Ook de daltonaspecten als zelfstandigheid, samenwerken, het reflecteren en plannen worden genoemd. Twee ouders hebben ervaren dat dit aspecten zijn die helpend zijn bij een soepele overgang naar het VO.

De bovenbouw is een stuk steviger geworden, eerder lag er een drempel tussen de middenbouw en bovenbouw, dit is verbeterd aldus ouders. Er is nu meer stabiliteit in het team. "Het maakt niet uit wie er voor de klas staat". Eerder was het leerkracht afhankelijk wat er in de klas gebeurde, het is nu meer teamgedragen. "Het onderwijs, alles is letterlijk opgefrist". "Er staat een ander team wat hoge verwachtingen van en naar elkaar heeft".

Ouders benoemen het doortrekken van daltonkernwaarden naar de Zonnekinderen als positief. De kleinschaligheid, potentie zien in ieder kind, het samenzijn en het verder kunnen kijken dan de leerprestaties worden genoemd als sterke punten van de school.

Als verbeterpunten wordt de communicatie genoemd, deze is soms laat en bevat soms slordigheden. Ouders worden geïnformeerd middels de nieuwsbrief of Parro. Inhoudelijk

merken ouders verschillen op in de communicatie van Parro. School kan nog beter aansluiten bij ouders door dinsdag/donderdag te ontzien, daar veel ouders dan niet beschikbaar zijn.

De school probeert zichtbaarder te zijn door met enige regelmaat de krant te betrekken bij activiteiten. Net als de ouders vindt ook de visitatiecommissie dat de school zich nog meer mag profileren. Door ouders wordt opgemerkt dat er op Het Klokhuis echt wordt gekeken naar het kind, en dat je mag zijn wie je bent.

medewerkers

Er zijn meerdere medewerkers die hier nog geen twee jaar werken, één zelfs nog zeer recent.

Er zijn verschillende gesprekken met leerkrachten gevoerd. Zij stonden altijd open om het één en ander toe te lichten. Eventuele opmerkingen/bevindingen zijn in het verslag verwerkt en worden zodoende niet apart beschreven.

schoolleiding/ leiding kindcentrum en daltoncoördinator(en)

Zowel de directeur als de daltoncoördinator werken bijna vier jaar op deze school. De directeur is een tweescholendirecteur en heeft nog een school op ongeveer tien minuten afstand van Het Klokhuis.

Er hebben in de afgelopen jaren een aantal wisselingen in het team plaatsgevonden.

De school heeft tussendoor wat mindere jaren gehad, het groeit nu wel weer.

Ten tijde van aanstelling van directeur en daltoncoördinator werd de school door de inspectie zwak bevonden. Door neer te zetten wat nodig was, was de school bij herbeoordeling voldoende.

Er wordt door de directie momenteel flink ingezet op expertise van leerkrachten. Door verbeteren van leerkrachtvaardigheden en kennis willen ze ook werken aan de leeropbrengsten die wel onder druk staan.

De directeur wil graag dat het team goed nadenkt over de wijze waarop zij werkt. Het team mag "relatief vrij" autonoom werken en heeft een eigen verantwoordelijkheid.

Bij elkaar kijken, ondersteuning van de daltoncoördinator naar leerkrachten, maar ook als lid van een "MT" helpt de daco zowel het team, als de directeur die haar aandacht over twee scholen moet verdelen.

bestuurder(s)

Pieter Jan Buhler, bestuurder bij Liemers Novum vanaf 2018.

Binnen het directeurenteam van de stichting zijn werkgroepen met diverse taken en specialismes. Vanuit deze werkgroepen komt advies in het directeurenteam/MT. Dit advies wordt meestal overgenomen.

Liemers Novum heeft een interne academi. Tijdens de coronaperiode heeft deze nagenoeg stilgelegen. Online scholing werkte niet, externen mochten niet. Op dit moment wordt het

weer nieuw leven ingeblazen. Vanaf de meivakantie kan men zich weer melden ook met ideeën en aangeven waar men aan deel zou willen nemen.

De Daltonscholen binnen de stichting hebben onderling contact.

Vraag: Opbrengsten onder druk?

De visitatiecommissie vraagt hoe het zit met de opbrengsten die onder druk staan. Dit vindt Pieter Jan wel een puntje. Het Klokhuis is een zwakke school geweest. In 2019 zijn ze her gevisiteerd.

In 2017 zag Pieter Jan een uitgebluste directeur en team. Pieter Jan is blij dat dat weg is. De bodem is vruchtbaar. Stukje zelfvertrouwen is belangrijk. Erin geloven en uitstralen is belangrijk.

Vraag: Hoe opbrengsten verbeteren?

De visitatiecommissie vraagt hoe het bestuur ervoor kan zorgen dat deze opbrengsten kunnen worden verbeterd?

Dit kan volgens Pieter Jan middels het maken van afspraken, borgen en monitoren.

Verder een goede verslaglegging in Parnassys > afspraken checken. Ook het voeren van tussenopbrengstgesprekken/eindopbrengstgesprekken zou kunnen helpen. En de vaardigheidsgroei/ landelijke norm goed bekijken en iemand die onderwijskunde heeft gestudeerd mee laten denken "super IB'ers"

Na Corona is de kwaliteitscyclus geïntroduceerd. Intervisie tussen verschillende Daltonscholen en schoolbezoeken door bestuurders zijn hierin meegenomen. Het Klokhuis was de eerste, in oktober. Dit schooljaar gaat het bestuur proberen alle scholen een dagdeel te bezoeken.

Dit om een beter beeld te krijgen van de sfeer, hoe leerkrachten en kinderen met elkaar omgaan en communiceren. Gesprekken met kinderen, ouders, teamleden. Buiten de harde cijfers om. Dit zijn geplande bezoeken. Ook om zelf zichtbaarder te zijn.

Vraag: Wat zijn de kwaliteiten van Het Klokhuis?

De visitatiecommissie vraagt Pieter Jan naar de kwaliteiten van Het Klokhuis.

Veerkracht, prettige omgang met kinderen, hoge eisen aan Dalton, fijne teamsfeer en het weinig op zoek zijn naar excuses zijn termen die de bestuurder benoemt over Het Klokhuis.

Vraag: Wat zijn de wensen voor Het Klokhuis?

De visitatiecommissie vraagt Pieter Jan wat zijn wensen zijn voor Het Klokhuis. Dit is: Het continueren van de rust en de stijgende lijn doorzetten. Er werd lang niet erkend dat het onderwijs stilstond. Nu is het Klokhuis volgens Pieter Jan redelijk in balans.

Op de vraag "Hoe Dalton is Het Klokhuis"? geeft Pieter Jan aan: Op een schaal van 5, scoort Het Klokhuis volgens hem een 2 op het gebied van Daltononderwijs. De wil is er en er is een goede start gemaakt met afspraken maken met betrekking tot het Daltononderwijs.

Vraag: Waar moet Het Klokhuis heen?

Pieter Jan geeft aan dat eigenaarschap, samenwerken en verantwoordelijkheid nemen in de hele organisatie belangrijk is. Ook het groepsdoorbroken werken is nog een ontwikkelpunt.

Vraag: 5 of 2 jaar opnieuw kijken? Wat vindt Pieter Jan?

Als de aandachtspunten van de visitatiecommissie duidelijk worden gesteld kan Pieter Jan zich vinden in het advies van de visitatiecommissie om de licentie voor 2 jaar te verlengen.

Het zou fijn zijn als de visitatiecommissie goed aangeeft wat ze de volgende keer anders willen zien. Het Klokhuis met een concrete opdracht een richting opsturen. Strakker in pak gezet worden om zaken op te pakken. Veel staat nu in kinderschoenen wat verder opgepakt kan worden.

De visitatiecommissie geeft aan dat zij goodwill zien in het team, zij zien een goede directeur, een bevrogen daltoncoördinator, maar ze hebben tools/gerichte opdracht nodig. Ondersteuning van de daltoncoördinator is dan ook belangrijk om de opdrachten concreet uit te kunnen voeren. Facilitering is dan noodzakelijk.

De visitatiecommissie geeft aan "De hele dag Dalton" te missen. Hoe werk je aan je eigen doelen. Meer verantwoordelijkheid en eigen doelen geven.

Beoordeling, waardering & advies

Beoordeling

		V/O
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*	O
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	V
2	Zelfstandigheid	V
3	Samenwerking	V
4	Reflectie	O
5	Effectiviteit - doelmatigheid	V

Waardering

Zelfreflectie op de kernwaarden, ontwikkelvermogen, gedeeld eigenaarschap

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde
	Geen licentie verlenen, over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Licentie voor de komende periode* verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
X	Over twee jaar versnelde visitatie	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

*Licentie verlenging voor 4 jaar (VO) of 5 jaar (PO/DKC)

Aanbevelingen

	Omschrijving
1	<i>Het bord geeft nog dagelijks een vaste planning aan, met evt. keuze voor instructies. In het Klasseplan is plannen van vijf taken aan de orde en de klaaropdrachten. Maak van het Klasseplan een weektaak die gedurende de hele dag ingezet kan worden. Geef kinderen de optie om na de instructie ook ander werk te gaan doen. Het enige wat vast staat zijn instructies en groepslessen als gym, crea, enz. Leer om los te laten, te reflecteren met de kinderen als iets niet lukt en ga opnieuw proberen. Biedt gedifferentieerde opdrachten aan die passen bij niveaus en daag de kinderen uit tot zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Ga werken aan de hele dag Dalton.</i>
2	<i>Reflecteren staat in de kinderschoenen. Reflecteer met de juiste vragen waardoor de kinderen gaan nadenken over hun eigen werk en hun eigen gedrag. Wat ging vandaag heel goed, wat ging minder goed? Waar wil je morgen aan werken? Heb je iets geleerd van je fouten? Waarom wel of waarom niet? Wat doe je als je een probleem tegenkomt? Hoe verliep je planning? Heb je je tijd nuttig besteed? enz. Door goede open vragen te stellen herkent het kind zijn eigen aandeel in het werk en leert het ook de blinde vlekken te zien. Reflecteren moet je gewoon doen. Versterk op een positieve manier de motivatie van de kinderen.</i>
3	
4	
5	

Slotopmerking visitatieteam

We zijn ontvangen op een sfeervolle, mooi ingerichte school, door een zeer gastvrij team en open en hartelijke kinderen.

Parels in jullie organisatie zijn: de speelleerplekken en de keycards om daar te mogen en kunnen werken, het circuitwerk in gr 3, de keuzeopdrachten, de ondersteunende dag van de Daltoncoördinator, de flexplekken in de klas, het inchecken met smiley's ook door de leerkrachten, het durven uitzetten van proeftuintjes (o.a. de instructiekleuren), visueel maken van de tafel van 2 en jullie collegialiteit, solidariteit naar elkaar. De foto van Jotte tussen de wereldgrootheden in jullie teamkamer, getuigt van humor en saamhorigheid in het team.

We zien dat Dalton een aantal jaren minder aandacht heeft gekregen en dat dit wel weer nodig is, maar we zien ook dat jullie een plan gemaakt hebben om te werken en borgen, We zijn er van overtuigd dat jullie met die plannen een slag kunnen slaan en in 2025 een Daltonschool zijn, die als voorbeeld kan dienen voor anderen, mogelijk als DKC.

Slotopmerking school/kindcentrum

Allereerst willen wij de voorzitter van de visitatiecommissie bedanken voor het extra gesprek voorafgaand aan het versturen van onze reactie. Wij waarderen het dat er ruimte is voor het gezamenlijk reflecteren op het proces.

We hebben het ontbreken van een moment voor dialoog met de daltoncoördinator en schoolleiding als een gemiste kans ervaren. Door vooraf verwachtingen uit te spreken en af te stemmen, wordt een visitatie waardevoller. Er is dan gelegenheid om de context toe te lichten, te delen waar je trots op bent, de uitdagingen te verwoorden, waardoor het bezoek gericht is.

We realiseren ons dat wij zelf nadrukkelijker de dialoog vooraf hadden kunnen opzoeken en onze wens sterker neer hadden kunnen zetten. Tevens hebben we er van geleerd dat we het team meer mee hadden kunnen nemen in het woorden geven aan ons handelen. Dit jaar zijn wij gestart met het centraal zetten van een kernwaarde en daar de dialoog over te voeren. We verwachten de volgende visitatie daarmee krachtiger tegemoet te treden.

Doordat binnen de school de afgelopen jaren een grote verschuiving in het team heeft plaats gevonden, hebben we gemeend de aanbevelingen van 2010 als uitgangspunt te nemen.

Tenslotte zijn de aanbevelingen van 2015 een verkorte opdracht van de aanbevelingen van 2010. We vinden het van groot belang om gedegen de daltonafspraken, gewoonten, gebruiken en boek te evalueren en met het team te reflecteren op wat eerder beschreven is en wat wij nu belangrijk vinden.

De aanbeveling 2 van 2015 is speerpunt geweest in het afgelopen schooljaar (doorgaande lijn herijken en met elkaar bewust bekwaam mee omgaan). De basis staat en deze hebben wij verdiept. De acties van de verdieping (reflectiebox) staat in de kinderschoenen en is passend bij het traject van herijken. De basis staat echter (denk aan kindgesprekken, nakijkbakken etc). Dit is zichtbaar, meetbaar en merkbaar in ons IKC.

Aanbeveling 1 hebben we o.a. verdiept door digitaal te gaan werken. De aanbeveling, zoals beschreven, willen we niet zomaar overnemen. We zijn in dialoog met het team wat onze visie hierin is.

Onderstaand geven we per kernwaarde een korte reflectie op het verslag.

Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Onze leerlingenraad verandert halverwege het schooljaar van samenstelling. De leerlingenraad die de commissie heeft gesproken is nog niet zo lang zittend. In de klassenvergadering en door de terugkoppeling in de klas na een vergadering, worden alle kinderen betrokken.

Zelfstandigheid

We zijn het eens dat we nog doelgerichter kunnen werken met de leerlingen om de zelfstandigheid te bevorderen en nemen dit mee in onze ontwikkeling. We werken bewust niet met niveaugroepen, maar stemmen af op de onderwijsbehoeften van de kinderen. Per doel wordt gekeken of een kind instructie moet volgen, zelfstandig kan werken of uitdaging wenst. Als een directe instructie wordt geboden op een nieuw doel, wordt na het samendoen door middel van controle van begrip vragen gecontroleerd of een kind zelfstandig aan de slag kan gaan of baat heeft bij begeleide inoefening. Dit kan per doel verschillen. Fornatief

toetsen kan hierin mogelijk nog wel een verbetering bieden. Dan kan vooraf bij een nieuw doel een leerling laten zien of het doel beheerst wordt. Bij herhalingsdoelen hebben de kinderen over het algemeen zelf de keus om deel te nemen aan de instructie. Tijdens kindgesprekken wordt onderzocht of het een reële keus is, zoals bij kinderen die afhankelijk zijn van de (bevestiging van de) leraar.

Samenwerken

Tot onze verbazing lazen we dat de samenwerkingsopdracht niet in Klasseplan zichtbaar was. Wellicht is er een slag te slaan in de kwaliteit van de opdrachten. Komend schooljaar zal dit zeker een onderwerp zijn van de dialoog.

Reflecteren

We kunnen ons moeilijk vinden in het oordeel op de kernwaarde reflectie; veel in de aangegeven aanbeveling doen we al. Reflectie is verweven in ons handelen. Tijdens de instructies wordt met de kinderen gereflecteerd op het doel. Op basis daarvan volgt het kind al dan niet de instructie. Ook in de kindgesprekken vindt reflectie plaats; gedurende de hele dag stellen we kinderen vragen als “wat kan je afhebben” of “is dit een juiste keuze voor samenwerken”. Kinderen krijgen instructie in reflecteren.

In ons traject hebben we met het team gesproken over het verschil tussen reflecteren en evalueren. De zin ‘maak onderscheid tussen het reflecteren op het product en evalueren op het proces’ heeft onze daltontaal aangescherpt.

Effectiviteit en doelmatigheid

“De hele dag dalton” is met regelmaat een onderwerp van gesprek; hoe staan wij hierin en hoe willen we hier vorm aan geven? De gegeven tips zijn waardevol en zullen meegenomen worden in de dialoog.

Borgen

Wij geloven in de cyclus waarin ieder schooljaar 2 kernwaarden centraal staan. Er wordt aan één kernwaarde per half jaar gewerkt, zodat we daar volledige focus op kunnen leggen. De overige kernwaarden blijven op de achtergrond in ontwikkeling. We werken met elkaar aan de gezamenlijke ambitie. We kijken er naar uit om over 2 jaar onze ontwikkelingen aan het visitatieteam te laten zien.

De waarde van een visitatie heeft zich ook bewezen, doordat het team expliciet te horen heeft gekregen er als een team te staan en dat de kinderen zichzelf mogen zijn. We ervaren dit als een groot compliment.

Tot slot willen we delen dat in het reflecterende gesprek met de bestuurder op de visitatie een genuanceerder beeld geschetst werd, dan in het verslag. *“Als je alles op een weegschaal legt zou ik zeggen dat je goed op weg bent, laat zeggen halverwege. En dat vooral de richting goed is. De score van 2 op een schaal van 5 doet geen recht aan het onderwijs op het Klokhuis. Als het alleen over Dalton gaat dan is een 3 passender want er is zeker nog ruimte voor verbetering.”*

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

(denk aan: actieplan, tijdpad, uitvoerenden, scholing, externe ondersteuning)

Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Onze leerlingenraad heeft een nieuwe manier van verslagleggen. Door hierin duidelijker de acties en opbrengsten in op te nemen, wordt het voor de leerlingen meer zichtbaar dat zij invloed hebben.

Zelfstandigheid

Formatief toetsen is een onderdeel van onze schoolontwikkeling met als doel het leerproces te verbeteren.

Samenwerken

Door in de bouwen het gesprek te voeren over de kwaliteit van de samenwerkingsopdrachten en ze samen te bedenken, zal gewerkt worden aan een verbeterlag.

Tijdens een inspiratiesessie in augustus 2022 hebben we kennis over coöperatief leren opgehaald. Gezien de focus binnen de schoolontwikkeling hebben we ervoor gekozen om dit wel levend te houden door in 2024 nog een inspiratiemoment te plannen, zodat dan besloten kan worden of het als traject wordt opgepakt in het jaarplan van 2024-2025.

Reflecteren

Op basis van het verslag hebben we gereflecteerd op ons handelen en de schoolontwikkeling. De volgende stappen willen wij zetten om reflectie nog sterker neer te zetten.

- Het verschil tussen evalueren en reflecteren is nog niet geautomatiseerd in het gedachtengoed van IKC Het Klokhuis. Reflecteren op het proces willen we in de dialoog met het team aan de orde brengen door ervaringen uit te wisselen in de pitstop. Hierdoor willen we een slag slaan. Teamleden leren taal te geven aan hun handelen. In de kwaliteitskaart zal reflecteren op het proces meegenomen worden.
- Wat we meer kunnen doen is met kinderen reflecteren op de les, wat vonden zij goed (ook in leerkracht handelen en lesstof aanbod).
- We herkennen uit het visitatieverslag, dat het reflecteren op gemaakte taken in Klasseplan summier is. We zijn op dit moment aan het onderzoeken op welke wijze wij hierin een verdiepingsslag kunnen maken.

Effectiviteit en doelmatigheid

Komend schooljaar staat deze kernwaarde centraal. De gegeven tips zijn waardevol en zullen meegenomen worden in de dialoog tijdens het traject. "De hele dag dalton" is onderwerp van gesprek; hoe staan wij hierin en hoe willen we hier vorm aan geven?

Borgen

In de beschreven kwaliteitscyclus nemen we expliciet op dat we met het team taal geven aan hun handelen. Het gewenste leerkrachthandelen wordt beschreven in een kwaliteitskaart; hoe ziet het eruit en hoe klinkt het op het niveau van de leerling, leraar, school.

Scholing

De daltoncoördinator volgt het laatste jaar van de opleiding. Zij wordt gefaciliteerd in tijd (1 dag ambulante). Tevens zal zij deel uit gaan maken van het (breed-) MT.

Externe ondersteuning

Door externe expertise in te vliegen, zal de dialoog met het team over onderwerpen als doelmatigheid gevoed worden. De inspiratie wordt gewenst om buiten kaders te kunnen denken; het doorbreken van "zo zijn wij het hier gewend".

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Esther Jobsen	Leidinggevende onderwijs	Akkoord	31-05-2023
	Leidinggevende opvang (indien van toepassing)		
	Visitatievoorzitter	Akkoord	01-06-2023

Voor de verdere procedure: zie handleiding '[Daltonschool worden en blijven](#)'.